

Arbeiderpartiets prinsipielle program etter programrevisjonen 1930

Det norske Arbeiderparti som er det politiske organ for den norske arbeiderklasse, setter sig som mål å overvinne den kapitalistiske utbytning og bygge op et sosialistisk samfund.

Det norske Arbeiderparti uttrykker sin opfatning i følgende program:

1. I Norge har der i de siste menneskealdre funnet sted en sterk kapitalistisk utvikling. Derved er også her skapt økonomiske og sosiale forhold som er karakteristisk for alle kapitalistiske stater. Eiendomsretten til og kontrollen med produksjonsmidlene samles hos en klasse, mens det produktive arbeide utføres av en annen. Lønnsarbeiderne har ingen eiendomsrett til sine arbeidsmidler, og derfor heller ikke til sitt arbeidsprodukt. De kan bare leve ved å selge sin arbeidskraft til dem som behersker produksjonsmidlene, og de utbyttes herunder, idet den besittende klasse innhøster den merverdi som arbeiderne frembringer. Dette er en grunnårsak til klassekampen mellom arbeidsmakt og kapitalmakt.
2. Også bønder og fiskere tvinges inn under kapitalens herredømme, idet denne tilegner sig den reelle makt over deres jord og produksjonsmidler, og utbytter dem stadig sterkere ved å kreve rente og profitt av deres arbeide. Derved tvinges bønder og fiskere til å føre kamp for livsinteresser side om side med lønnsarbeiderne. Klasskampen utstrekkes til alle områder av det økonomiske liv, og hele folket tvinges til å treffe sitt valg i den veldige strid mellom arbeidsmakt og kapitalmakt.
3. Planløsheten ved det privatkapitalistiske system fører folket op i en stadig alvorligere økonomisk og sosial krise. Arbeidsløshet bringer alle lønnsarbeidere og funksjonærer i et trykkende og nedverdiggende avhengighetsforhold til kapitalistklassen. Også småbønder og fiskere lever i stadig frykt for å bli fratatt sin jord og sine arbeidsmidler. Utbytningen og den rådende økonomiske usikkerhet berøver det arbeidende folk ethvert håp om rettferdige, gode og trygge vilkår indenfor det kapitalistiske samfunds rammer.
4. De kapitalistiske storbedrifter i bankvesen, industri og handel, forener sig i truster og karteller, i arbeidsgiverforeninger, og kjemper samlet for kapitalens profittinteresser. Rasjonaliseringsprosessen skrider frem i de økonomiske virksomheter, og utbytningen av arbeiderklassen vokser. Moderne finansselskaper, tildels av internasjonalt omfang, dannes og slår under sig stadig større deler av produksjon og omsetning. Den organiserte kapitalmakt behersker nasjonens økonomiske liv og utnytter de offentlige organer og statsapparater i sin klasseinteresse.
5. Kapitalismen, som samler arbeiderne i sine bedrifter, og søker å påtvinge det hele folk sin vilje, tvinger arbeiderne til å slutte sig sammen for å kjempe mot kapitalmaktens trykk.
6. Det norske Arbeiderparti ser det som sin oppgave å fremme denne sammenslutning av arbeiderklassen og dyktiggjøre den til gjennom klassekamp både å forsvare sine dagsinteresser og føre kampen helt frem, til det arbeidende folk er blitt herre over jorden og produksjonsmidlene og fri for den kapitalistiske utbytning. Denne arbeidernes frigjørelse må være deres eget verk. Derfor må det både på det økonomiske og det politiske område skapes sterke organisasjoner, hvorved arbeiderklassen kan tilkjempe sig samfundsmakten.
7. Arbeidet herfor er dobbelt nødvendig i den internasjonale krise som er opstått etter verdenskrigen, med den store arbeidsløshet, den skjerpede konkurransekamp og de tallrike økonomiske konflikter mellom de imperialistiske makter som stadig truer med å ende i væbnet kamp. Under denne krise søker kapitalistklassen å redde sine privilegier ved å velte nye byrder over på det arbeidende folk.
8. Det norske arbeiderfolk vil av all evne søke å beskytte det arbeidende folks interesser. Arbeidernes økonomiske og kooperative sammenslutninger i forbindelse med arbeiderpartiets representasjon i stat og kommuner, er viktige organer til å løse denne oppgave. Gjennom sin parlamentariske virksomhet kjemper partiet mot reaksjonen og for

enhver virkelig forbedring av det arbeidende folks livsvilkår, men samtidig skal partiets representanter klarlegge arbeiderbevegelsens prinsipielle krav og hovedformål og avsløre de borgerlige partier som kapitalmaktens redskaper. Ved en fast rettlinjert parlamentarisk politikk skal skillelinjene trekkes skarpe og klare mellom de borgerlige partier og arbeiderpartiet.

9. Enkelte sosiale reformer kan ikke avskaffe kapitalismen. De resultater som arbeiderklassen kan tilkjempe seg innen det borgerlige samfund, er sterkt begrenset. Arbeiderklassen må derfor ikke alene samle sine krefter for å oppnå disse resultater, men den må sette all sin evne inn for å tilkjempe seg samfundsmakten og bygge opp et sosialistisk samfund. Dette er partiets viktigste oppgave å gjennomføre, i nært samarbeide med arbeidernes økonomiske organisasjoner.
10. I all sin virksomhet, i sitt agitasjons- og opplysningsarbeide, i sin parlamentariske virksomhet, gjennom masseaksjoner, må partiet ha dette mål for øie. Det norske Arbeiderpartis hovedoppgave er å erobre det arbeidende folk for sitt sosialistiske grunnsyn, forene og organisere hele landets arbeiderklasse, reise arbeidernes vilje til selvhevdelse, dyktiggjøre hele klassen til å føre sin historiske kamp for økonomisk og sosial frigjørelse frem til full seier.
11. Jo fullstendigere arbeiderklassen har sluttet seg sammen, desto større blir dens makt, desto mere effektiv dens kamp. Men desto sterkere søker også kapitalistklassen å løpe storm mot arbeiderklassen og dens posisjoner. Borgerskapet vil ikke frivillig gi makten og sine privilegier fra seg. De kapitalistiske klasseorganisasjoner samt den borgerlige stats militærvesen er fortrinnsvis organisert med den oppgave for øie å benyttes mot enhver fremrykning fra arbeiderklassens side. Faren for voldsundertrykkelse stiger etter som klassemotsetningene skjerpes, og arbeiderklassen må møte denne fare ved å styrke sine organisasjoner, sette dem i forsvarsberedskap og aktivt bekjempe borgerstatens militarisme og de fascistiske hvitegarder som vil hindre arbeiderbevegelsens fremrykning.
12. Hvilke former det sosiale oppgjør mellom klassene vil anta i hvert land, avhenger ikke bare av forholdene i det enkelte land, men også av utviklingen i den kapitalistiske verden i det hele. Erfaring viser at borgerskapet ikke viker tilbake for å krenke de borgerlige lover eller grunnloven, når deres klasseinteresser er i fare. Erfaring i mange land viser at borgerskapet endog går til det ytterste, til borgerkrig, til å sprengte det borgerlige demokrati i stykker, lamslå arbeiderorganisasjonene og innføre det fascistiske voldsdiktatur, alt for å bevare sin stilling som herskende klasse og holde arbeiderklassen nede. Partiet som bygger på marxismen og på de erfaringer som er vunnet gjennom kamper i alle land, og som aktivt kjemper for den sosiale revolusjon, må derfor innstilles på, i den overgangsperiode den avgjørende maktkamp pågår, å bruke hele arbeiderklassens organiserte makt for å bryte ned borgerklassens motstand og muliggjøre oppbygging av et sosialistisk samfund.
13. Det norske Arbeiderparti kjemper for å erobre statsmakten og utnytte denne i den undertrykte arbeiderklassens interesse, for derved å fremme sosialismens gjennomføring og skape gode og trygge vilkår for det arbeidende folk. Det kapitalistiske samfunds organer duer ikke til å løse disse oppgaver. På arbeidslivets grunn må derfor arbeidere, bønder og fiskere i forening skape den forfatning og de organer som svarer til den nye tid og den nye fremadkjempende klassens behov, og som gir plass både for massenes medvirkning og for personlig initiativ og ansvarfølelse.
14. Kampen mellom borgerklassen og arbeiderklassen, mellom kapitalisme og sosialisme, føres i den tid vi gjennomlever, parallelt i alle land. En seier eller et nederlag for et lands arbeiderklasse er en seier eller nederlag også for den norske arbeiderklasse. En internasjonal samling av arbeiderklassen er derfor en likeså stor nødvendighet som samling innenfor det enkelte land. Det norske Arbeiderparti vil derfor av all evne arbeide for en slik arbeidersamling - på klassekampens grunn.